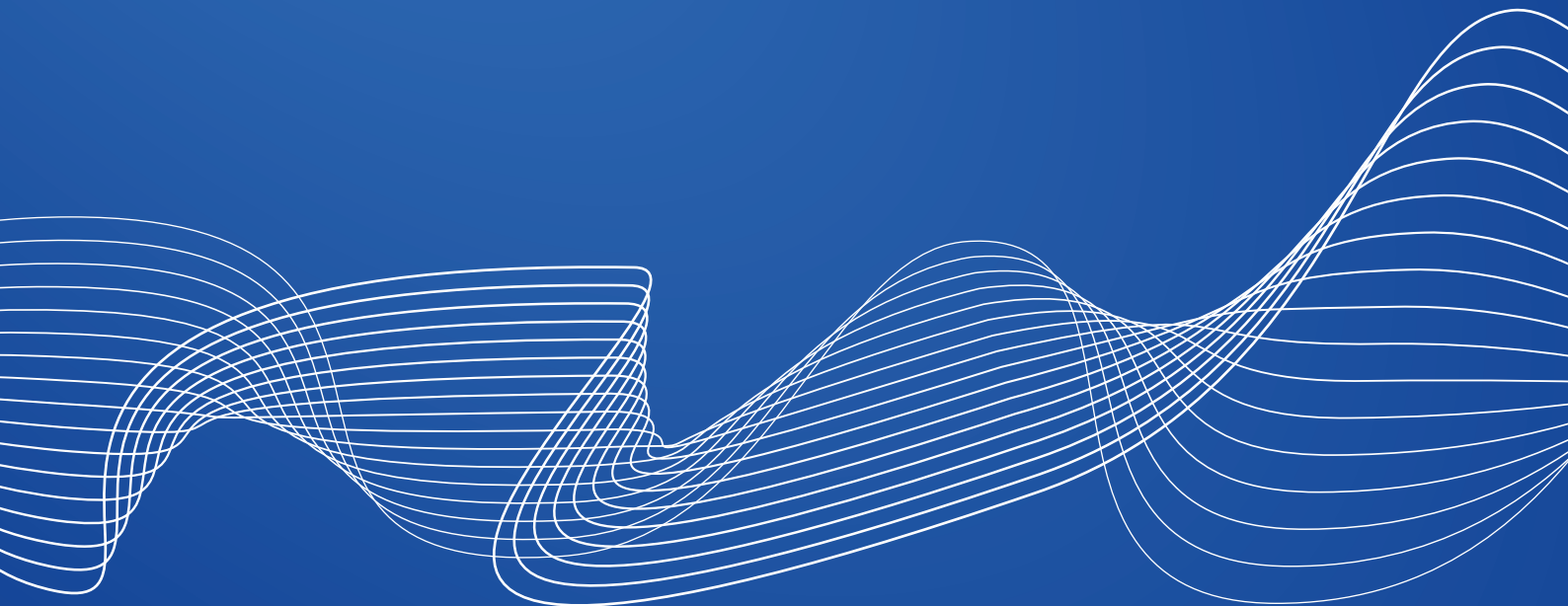
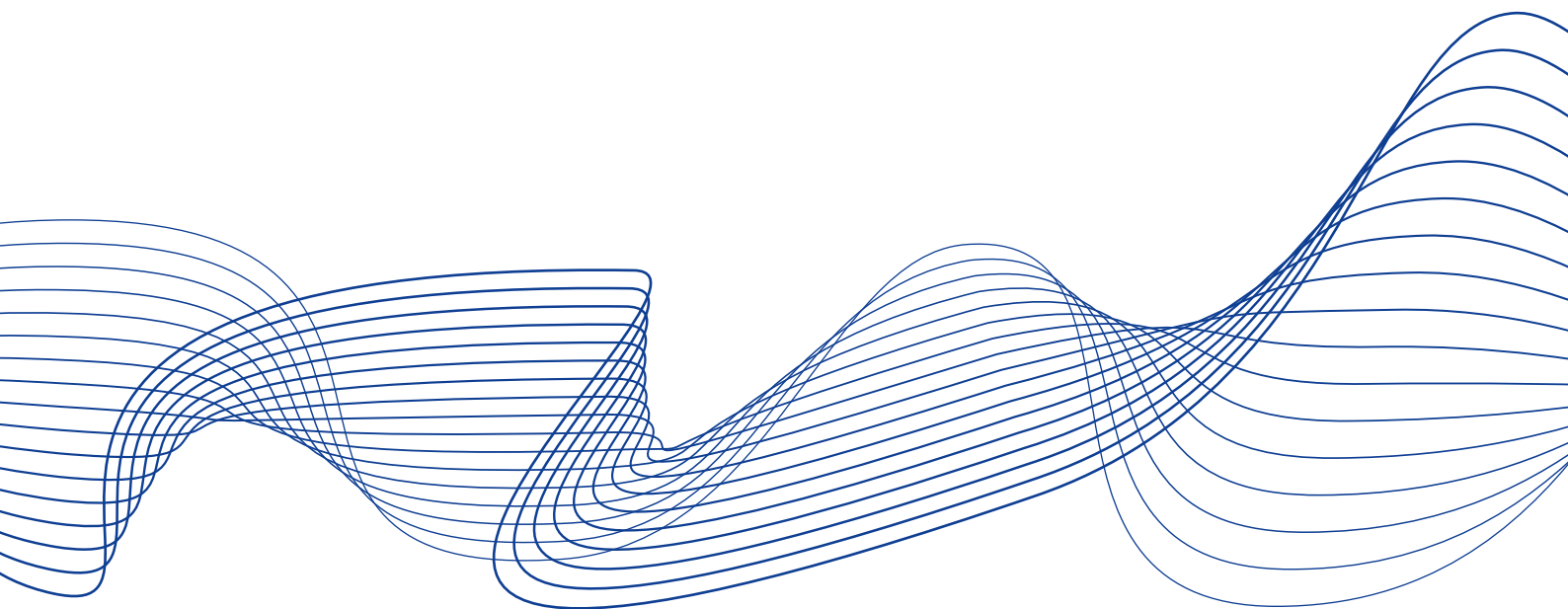

Výroční zpráva
2011

ESRB
Evropská rada pro systémová rizika
Evropský systém finančního dohledu

Výroční zpráva
2011

ESRB

Evropská rada pro systémová rizika

Evropský systém finančního dohledu

Obsah

Úvodní slovo.....	4
Shrnutí	5

Úvodní slovo

Mario Draghi
předseda
Evropské rady pro systémová rizika

S potěšením Vám předkládám první Výroční zprávu Evropské rady pro systémová rizika (ESRB), která byla založena v prosinci 2010 jako nezávislá instituce Evropské unie (EU) odpovědná za makroobezřetnostní dohled nad finančním systémem.

V prvním roce existence byla ESRB konfrontována s mimořádně náročným hospodářským a finančním prostředím. Pro řešení celé škály s tím spojených systémových rizik bylo nezbytné, aby začala fungovat velmi rychle. U jejího „kormidla“ byl po většinu roku Jean-Claude Trichet, kterému bych rád tímto složil poctu.

Od počátku roku 2011 ESRB pravidelně vyhodnocovala systémová rizika pro finanční systém EU. V tomto ohledu se ukázala jako klíčová problematika vztahu mezi úvěruschopností evropských států, rostoucími obtížemi bank při získávání

zdrojů financování a oslabujícím hospodářským růstem. ESRB také vydala tři doporučení o: i) poskytování úvěrů v cizích měnách, ii) financování úvěrových institucí denominovaném v amerických dolarech a iii) makroobezřetnostním mandátu vnitrostátních orgánů. V současné době vytváří odpovídající mechanismus následných kroků, a to v souladu se zásadou „konej, nebo vysvětlí“. V neposlední řadě ESRB po celý rok v rámci přípravy základů makroobezřetnostní politiky v EU prověřovala makroobezřetnostní aspekty navrhovaných právních předpisů EU – zejména v otázce kapitálových požadavků bank a tržní infrastruktury – a své obavy zjištěné při výkonu makroobezřetnostního dohledu sdělila legislativním orgánům EU.

Zpráva byla připravena v souladu s článkem 19 nařízení o ESRB¹, který stanovuje, že „alespoň jednou ročně, a v případě rozsáhlých finančních problémů i častěji, je předseda ESRB zván na každoroční slyšení pořádané v Evropském parlamentu vždy po zveřejnění výroční zprávy ESRB podávané Evropskému parlamentu a Radě“. Bude mi ctí předložit tuto první Výroční zprávu Hospodářskému a měnovému výboru Evropského parlamentu během veřejného slyšení dne 31. května 2012.

Frankfurt nad Mohanem, květen 2012

A handwritten signature of Mario Draghi in blue ink. The signature is stylized and cursive, clearly identifying the name 'Mario Draghi'.

Mario Draghi
předseda ESRB

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1092/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o makroobezřetnostním dohledu nad finančním systémem na úrovni Evropské unie a o zřízení Evropské rady pro systémová rizika.

Toto je první výroční zpráva Evropské rady pro systémová rizika (ESRB). Zpráva byla vypracována v souladu s nařízením ESRB². Struktura této zprávy je následující: část 1 popisuje úlohu a fungování ESRB, část 2 obsahuje přehled činností vykonávaných ESRB od jejího vzniku v prosinci 2010 a část 3 uvádí celou řadu otázek, kterými se ESRB ve sledovaném období zabývala.

Část 1 začíná přehledem hlavních kroků vedoucích ke vzniku ESRB, které vyvrcholily v prosinci 2010, kdy vstoupilo v platnost nařízení o ESRB. Dále popisuje hlavní úkoly ESRB jako nezávislé instituce Evropské unie (EU) odpovědné za makrobezpečnostní dohled nad finančním systémem EU. K těmto úkolům patří provádění analýz rizik, vydávání upozornění a doporučení (která mohou být veřejná nebo důvěrná) a sledování, jak jsou tato doporučení dodržována. V neposlední řadě popisuje tato část institucionální rámec ESRB, do něhož patří generální rada, řídicí výbor, poradní vědecký výbor (ASC) a poradní technický výbor (ATC). Institucionální rámec byl zaveden během krátké doby na základě několika rozhodnutí přijatých na začátku roku 2011.

Část 2 obsahuje zaprvé přehled o činnosti ESRB z hlediska identifikace a hodnocení rizik pro finanční systém EU. Za tímto účelem generální rada, za přispění Evropské centrální banky (ECB), všech tří evropských orgánů dohledu, Evropské komise, ATC a ASC, provádí pravidelnou výměnu názorů o systémových rizicích a hloubkový přezkum slabin finančního systému. ESRB se v roce 2011 zabývala riziky vycházejícími ze systémového charakteru krize i specifitějšími riziky a v řadě případů vydala upozornění nebo doporučení. Zadruhé tato část popisuje podíl ESRB v roce 2011 na zavedení vhodných makrobezpečnostních rámců jak na úrovni EU, tak na vnitrostátní úrovni. Byl tak identifikován soubor hlavních zásad, které by měly být základem pro vytváření mandátů vnitrostátních orgánů makrobezpečnostního dohledu, a ESRB poskytla stanoviska k makrobezpečnostním aspektům vybraných částí návrhů právních předpisů EU, které mají z hlediska rozsahu zásahů významný dopad na makrobezpečnostní dohled v dalším období. K nim patřily především předloha směrnice a nařízení o kapitálových požadavcích pro úvěrové instituce (CRD/CRR) a návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů (EMIR). Ve svých zprávách ESRB zdůraznila význam dostatečného rozsahu působnosti a pružnosti příslušných vnitrostátních orgánů, kterou by při řešení systémových rizik měly mít. Jeden z konkrétních aspektů CRD/CRR posuzovaný ESRB bylo zavedení proticyklického kapitálového polštáře podle dohody Basel III. Zatřetí tato část podává informace o činnosti ESRB při provádění analýzy základních ukazatelů pro makrobezpečnostní dohled a vývoj analytických nástrojů s cílem vyplnit mezery ve znalostech o tématech, která se mohou týkat nárůstu systémových rizik (např. stínový bankovní sektor a faktor propojenosti i vznik nových systémových hráčů).

S cílem zvýšit obecné povědomí o makrobezpečnostním dohledu se pak v části 3 přístupným způsobem vysvětluje celá řada otázek, jimiž se ESRB v roce 2011 zabývala. Patří k nim: makrobezpečnostní mandát vnitrostátních orgánů, poskytování úvěrů v cizích měnách, financování v amerických dolarech a tzv. retailizace složitých finančních produktů, tj. marketing

² Viz článek 19 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1092/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o makrobezpečnostním dohledu nad finančním systémem na úrovni Evropské unie a o zřízení Evropské rady pro systémová rizika, který stanovuje, že „alespoň jednou ročně, a v případě rozsáhlých finančních problémů i častěji, je předseda ESRB zván na každoroční slyšení pořádané v Evropském parlamentu vždy po zveřejnění výroční zprávy ESRB podávané Evropskému parlamentu a Radě“.

složitých finančních produktů, jako jsou strukturované produkty a některé složité burzovní produkty, retailovým investorům ze strany finančních institucí.

Pokud jde o makrobezpečnostní mandát vnitrostátních orgánů, práce ESRB vedla k přijetí veřejného doporučení obsahujícího soubor „hlavních zásad“ s cílem pomoci při přípravě vnitrostátních makrobezpečnostních mandátů. V oblasti poskytování úvěrů v cizích měnách došla ESRB k závěru, že vysoká míra úvěrování v cizích měnách může mít pro dotčené země systematické dopady a zároveň představovat potenciál pro šíření nákazy do dalších zemí. Rozhodla se proto vydat veřejné doporučení, aby příslušné orgány přijaly nápravná opatření. V případě financování denominovaného v amerických dolarech ESRB usoudila, že je třeba podniknout kroky, které by ve střednědobém horizontu zabránily opětovnému vzniku napětí při dolarovém financování bank v zemích EU, k němuž došlo během krize, a vydala příslušným orgánům odpovídající doporučení. Co se týče tzv. retailizace složitých finančních produktů, došla ESCB k závěru, že je třeba se touto otázkou dále zabývat, a to zejména pokud jde o riziko, že by retailizace jako zdroj financování určitých bank mohla vymizet. Toto téma nyní podrobněji zkoumá nedávno vytvořená expertní skupina zabývající se financováním bank.

© Evropská rada pro systémová rizika

Adresa

Kaiserstrasse 29
60311 Frankfurt am Main
Německo

Telefon

+49 69 1344 0

Internet

<http://www.esrb.europa.eu>

Fax

+49 69 1344 6000

Všechna práva vyhrazena.

Zhotovení kopií pro vzdělávací a nekomerční účely je povoleno s uvedením zdroje.

Uzávěrka údajů pro tuto zprávu byla 15. dubna 2012.

Toto je český překlad Úvodního slova a Shrnutí Výroční zprávy ESRB 2011. Více informací je k dispozici v úplném, anglickém znění této zprávy na adrese: www.esrb.europa.eu.

ISSN 1977-5121 (online verze)

